

П Л О В Д И В С К И   У Н И В Е Р С И Т Е Т
”П А И С И Й   Х И Л Е Н Д А Р С К И”

България 4000 гр. Пловдив ул. “Цар Асен” № 24; Централa: (032) 261 261

Ректор: (032) 631 449 факс (032) 628 390 e-mail: rector@uni-plovdiv.bg

---

Ф И Л О С О Ф С К О - И С Т О Р И Ч Е С К И
Ф А К У Л Т Е Т

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Стойка Пенкова)

Ректор:

(проф. д-р Румен Младенов)

У Ч Е Б Е Н   П Л А Н

на специалност **БИОЕТИКА, ОБЕЩСТВО, КУЛТУРА**

редовно обучение

образователно-квалификационна степен **магистър**

Учебният план влиза в сила от учебна 2025/2026 за прием 2025 г.

Факултет	Философско-исторически
Професионално направление	2.3. Философия
Специалност	Биоетика, общество, култура
Образователно-квалификационна степен	Магистър
Професионална квалификация	Философ, експерт по биоетика
Форма на обучение	Редовна
Продължителност на обучението	2 семестъра
Утвърден с протокол на АС	22/19.06.2025
Приет с протокол на ФС	204/12.05.2025
Влиза в сила от:	Учебна 2025-2026 г.

Анотация

Магистърска програма **Биоетика, общество, култура** е разработена за студенти, завършили хуманитарни, социални и педагогически бакалавърски програми, които искат да получат едновременно по-широка и по-задълбочена интердисциплинарна подготовка. Тя би им била от полза за професии в сферата на философското и гражданското образование, за работа в медиите, в неправителствени организации, в държавни, общински, частни институции, предлагащи социални услуги. Не на последно място предоставяните знания и умения биха имали и пряка значимост при непосредствен личен досег със системите на здравеопазването и правото, както и в общуване с представители на лекарската професия и на уязвими групи – по-добра представа за правата на пациента, за неявните форми на власт, за начините, по които всеки от нас стигматизира и причинява страдание, без понякога да си дава сметка и т.н.

Програмата е организирана в два семестъра. Учебният план включва задължителни дисциплини, отнасящи се към проблеми на биоетиката, биоправото, изкуствения интелект, биополитиката и биотехнологиите, както и към персоналните и социални уязвимости, политиките и практиките на грижа. В плана са предвидени и избираеми дисциплини, които дават възможност на студентите да задълбочат своите познания по въпросните проблеми, само че с оглед на техните историко-философски, социологически, политологически, литературни и естетически проекции.

Акцент на учебния план е практическата насоченост на обучението, осигурено чрез организирани практикуми. Въпросите (по един във всеки семестър) осигуряват обвързване на теоретичните знания с онази деликатна среда на социална ангажираност – зад която по-често се вижда държавата и институциите ѝ и по-рядко човека – която трансформира знания в практически умения и компетенции.

Успешно дипломиралите ще имат опции за реализация в сферата на научно-изследователските и образователните институции, във фондации и неправителствени организации, в докторски програми, както и в социални институции, свързани с превенция и анализ на общественото здраве.

На студентите е осигурен пълен достъп до информационната база на университетската библиотека на Пловдивския университет, както и на библиотеката и базата данни на Националния център за обществено здраве и анализи.

Програмата се администрира от катедра „Философия“, но интердисциплинарният ѝ характер предполага сътрудничество както с други научни звена от Пловдивския университет, така и с колеги от БАН, Софийски университет, университета на Дънди (Шотландия), Националния център за обществено здраве и анализи, а също и с представители на неправителствени организации, институции за социална защита и здравна грижа.

Специфични изисквания за прием

Бакалавърска степен от професионални направления 2.3. „Философия“, 1.3. „Педагогика на обучението по ...“, 2.4. „Религия и теология“, 3.1. „Социология, антропология и науки за културата“, 3.2. „Психология“, 3.4. „Социални дейности“, 7.4. „Обществено здраве“ или магистърска степен от професионални направления 3.6. „Право“ и 7.1. „Медицина“;

Ред за признаване на предходно обучение

Стандартен административен ред, регламентиран от ПУ.

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на квалификацията са необходими 75 кредита, от тях 48 кредита от задължителните дисциплини (включително практикумите), 12 кредита от избираемите дисциплини и 15 кредита за държавен изпит или защита на дипломна работа.

Профил на специалността

Задължителните дисциплини в програмата са 12 и носят 48 кредита. Към тях се причисляват и двата **практикума**, по един във всеки семестър.

Предвидените **избираеми дисциплини** са 4, по две в първи и втори семестър. Те носят общо 12 кредита и предлагат възможност на студентите сами да калибрират и задълбочат своите образователни и научни интереси. С изключение на практикумите, за които е предвидена текуща оценка, останалите курсове завършват с изпит.

Основни резултати от обучението

Завършилите магистърската програма „Биоетика, общество, култура“ получават ОКС **магистър по философия** и професионална квалификация **философ, експерт по биоетика**. Те придобиват следните знания, умения и компетентности:

Знания:

- владеят основния терминологичен и категориален апарат на биоетиката и социалните изследвания на живота с увреждания (disability studies);
- познават основните теоретични перспективи в споменатите по-горе две полета, както и в историята на медицината и общественото здраве;
- подготвени са за професионална експертиза в областта на социалната подкрепа за уязвими общности;
- подготвени са да разбират и прилагат утвърдените национални и европейски политики и успешни практики в областта на социалните изследвания на живота с увреждания и социалната подкрепа на хора с увреждания;
- притежават необходимите знания да продължат обучението си в по-висока образователна и научна степен.

Умения и компетентности:

- развиване на аналитични умения, свързани с употребата и надграждането на работния понятиен апарат и критически инструментариум на биоетиката;
- умения за интердисциплинарен анализ, допълнени с практически усет и стремеж към търсене на ефективни решения при работа с представители на лекарската професия и уязвими групи;
- критичност, аргументативни умения, усет към социалното страдание и индивидуалните нужди;

- умения за справяне с неизбежните затруднения генерирани от нереструктурираните системи на здравеопазване и социална подкрепа;

Професионален профил на завършилите

Придобитите знания и специфични изследователски и практически умения осигуряват възможности за реализация в сферите на висшето и средно образование, във фондации и неправителствени организации. Студентите, които се дипломират успешно, могат да се реализират като:

- изследователи в широкото интердисциплинарно поле на биоетиката, което традиционно е пресечна точка на философия, теология, право, природни науки, медицина, но и социология и антропология, епидемиология, психология, социална работа

- изследователи, наблюдаващи и анализиращи ефектите на научните и биотехнологични иновации, както и на правните им регулации, върху актуалните социални и здравни политики на контрол и управление на феномени като: продължителност и качество на живота на гражданите; социална уязвимост, заболяемост, смъртност, раждаемост и др. (или обобщено казано „биополитики”)

- експерти по дейности за активно приобщаване в системите на образованието, социалната подкрепа и услуги, общественото здраве и културното включване, на неформалното и гражданско образование

- експерти в организации – държавни, неправителствени, синдикални – ангажирани с анализи, регулации и управление на политики, работещи в областта на социалните и здравни услуги

- експерти-медиатори и анализатори на социални конфликти, изследователи и консултанти в агенции за закрила и институции за подпомагане на уязвими граждани, на деца в неравностойно положение и потенциален риск

- експерти в медийните отдели, наблюдаващи социалните и здравни политики, но и неизбежните им дисбаланси на общинско и национално ниво

- консултанти и застъпници (в това число и пред публични институции) на граждани и граждански общности, на неправителствени организации и частни инициативи във връзка с отнети или ограничени техни права, свързани с личностна идентификация, със здравен или социален статус

- изследователи, консултанти и застъпници в сферата на живота с увреждане – утвърдена академична област (disability studies) в множество чуждестранни контексти, сдвоена със специфичен тип социална и пациентска гражданска активност, която в България все още очаква своето експертно разгръщане и трансфер на експертиза и добри практики

Възможности за продължаване на обучението

Завършилите магистърската програма могат да:

- продължат обучението си в други специализиращи програми;
- участват в различни форми на продължаващо обучение през целия живот;
- да продължат обучението си в образователната и научна степен “доктор”.

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра/триместъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С** – за семинарни (упражнения); **ЛБ** – за практикуми (лабораторни упражнения) и други часове (**Пр** – за практики, стаж, **Х** – за хоспетиране и пр.).

Извънаудиторни часове в семестъра/триместъра: **ИО** – общ брой, **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка, и др..

К – ECTS кредити; **Фи** – форма на изпитване (със стойности *И* – изпит, *Т* – текуща оценка, *З* – заверка, *П* – продължава следващ семестър/триместър)

Код по ECTS – вж. поле 2. в ECTS макета на учебен курс.

№	Код по ECTS	Учебен курс/дисциплина	Аудиторни						Извънаудиторни			К	Фи
			А	Л	С	Лб	П	Х	ИО	Сп	...		
1-ви семестър													
1.		Социоаналитични измерения на уязвимостта	45	30	15	0	0	0	105	105	150	5	И
2.		Биоправо и политики на бъдещето	45	30	15	0	0	0	105	105	150	5	И
3.		Хигиена и дисциплина на индивидуалното тяло	30	30	0	0	0	0	90	90	120	4	И
4.		Проблеми на имунопрофилактиката в късномодерното общество	30	30	0	0	0	0	90	90	120	4	И
5.		Кризис и пречупени идентичности – прочити през образци на киното	30	30	0	0	0	0	90	90	120	4	И
6.		Избираема дисциплина 1	30	15	15	0	0	0	60	60	90	3	И
7.		Избираема дисциплина 2	30	15	15	0	0	0	60	60	90	3	И
8.		Практикум	30	0	0	0	30	0	30	30	60	2	Т
Общо за 1-ви семестър			270	180	60	0	30	0	630	630	900	30	
2-ри семестър													
1.		Етика на асистираната репродукция	30	30	0	0	0	0	90	90	120	4	И
2.		Понятия, подходи и парадигми в полето на науките за психичното здраве	45	30	15	0	0	0	105	105	150	5	И
3.		Социални изследвания на увреждането	45	30	15	0	0	0	105	105	150	5	И
4.		Етика и социални практики на грижата	30	30	0	0	0	0	90	90	120	4	И
5.		Медицина и литература	30	30	0	0	0	0	90	90	120	4	И
6.		Избираема дисциплина 3	30	15	15	0	0	0	60	60	90	3	И

7.	Избираема дисциплина 4	30	15	15	0	0	0	60	60	90	3	И
8.	Практикум	30	0	0	0	30	0	30	30	60	2	Т
Общо за 2-ри семестър		270	180	60	0	30	0	630	630	900	30	
Общо за целия курс на обучение		540	360	120	0	60	0	1260	1260	1800	60	
Държавен изпит или защита на дипломна работа											15	
Общ брой кредити:		75										

ПРИЛОЖЕНИЕ: ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Учебна дисциплина	Аудиторни				Извън-аудиторни			Общо	К	Фo
		АО	Л	С	Л6	ИО	Сп	---	О		
	Избираема дисциплина 1 (зимен семестър)	30	15	15		60	60		90	3	И
1	Алхимия и литература										
2	Концептуални основи на теорията за изкуствения интелект										
	Избираема дисциплина 2 (зимен семестър)	30	15	15		60	60		90	3	И
1	Психиатрия и обществено здраве										
2	Биотехнологии - социални и етични дилеми										
	Избираема дисциплина 3 (летен семестър)	30	15	15		60	60		90	3	И
1	Картиране и секвениране на генома – биоетични аспекти										
2	Херменевтични наблюдения върху болестта и здравето										
	Избираема дисциплина 4 (летен семестър)	30	15	15		60	60		90	3	И
1	Медицинска хуманитаристика										
2	Политически измерения на биоетическите проблеми										

Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки

По време на обучението – курсови работи, курсови проекти, тестове, семестриални изпити. В края на обучението – държавен изпит или защита на магистърска теза.

Изисквания за завършване

Дипломиране с разработване и защита на дипломна работа или писмен държавен изпит.

Координатор на програма

Доц. д-р Ина Димитрова, email: ina.dimitrova@uni-plovdiv.bg и Кремена Цанкова-Радойновска, email: krem_che@uni-plovdiv.bg